

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Ireny Noskové a soudců JUDr. Zoji Dvořákové a Mgr. Zdeňka Lehovce v první věci

žalobkyně: **Ing. arch. J. [redacted] Ž. [redacted] nar. [redacted]**
bytem [redacted]

proti
žalovaným:

- 1) **Česká republika - Ministerstvo zdravotnictví**,
se sídlem Praha 2, Palackého náměstí 4,
- 2) **Obec Čeladná**, se sídlem Čeladná 1,
zast. JUDr. Lubomírem Poláchem, advokátem
se sídlem Frýdek-Místek, Zámecké náměstí 42,
- 3) **Beskydské rehabilitační centru, spol. s r. o.**, IČO 25868951,
se sídlem Čeladná 42,
zast. Mgr. Markétou Rájeckou, advokátkou
se sídlem Frýdek-Místek, Zámecké náměstí 42
- a
4) **Nemocnice ve Frýdku-Místku**, příspěvková organizace,
se sídlem Frýdek-Místek, Elišky Krásnohorské 321,
zast. Mgr. Radmilou Poločkovou Příbylovou, advokátkou
se sídlem Frýdek-Místek, Novodvorská 667,

o náhradu újmy na zdraví a nemajetkové újmy ve výši 2 254 000 Kč s příslušenstvím k odvolání žalobkyně proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 5. ledna 2018, č.j. 22 C 82/2011-456,

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně se ve výrocích I. o zastavení řízení o ustanovení zástupce žalobkyni a II. o věci samé potvrzuje; ve výroku III. o náhradě nákladů řízení se mění tak, že se žalovaným náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Shodu s prvopisem potvrzuje Zuzana Turoňová.

II. Žalovaným se náhrada nákladů řízení před odvolacím soudem nepřiznává.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem soud prvního stupně zastavil řízení o návrhu žalobkyně na ustanovení zástupce pro překážku věci rozhodnuté (výrok I.), zamítl žalobu o zaplacení částky 2 254 000 Kč se zákonným úrokem z prodlení za dobu od 28.4.1983 do zaplacení (výrok II.) a rozhodl, že žalobkyně je povinna zaplatit na nákladech řízení žalované 1) částku 600 Kč, žalované 2) částku 66 161 Kč, žalované 3) částku 64 033 Kč a žalované 4) částku 42 689 Kč (výrok III.).
2. Žaloba vycházela z tvrzení, že dne 28.4.1983 podstoupila žalovaná v nemocnici v [REDAKCE] operaci, která nebyla provedena řádně. O kvalitě provedené operace vyjádřili pochybnost lékaři z Fakultní nemocnice Ostrava–Poruba poté, co v říjnu 2005 podstoupila žalobkyně v tamní nemocnici chirurgickou operaci. Nechala si proto vypracovat znalecký posudek, v němž znalec MUDr. Ph.Dr. Pavel Čepický, CSc., konstatoval, že operace provedená dne 28.4.1983, při níž [REDAKCE] byla non lege artis, znalec také vyčíslil odškodnění za bolest a ztížení společenského uplatnění na 254 000 Kč. V důsledku lékařského zákroku [REDAKCE] proto požadovala i náhradu za způsobenou nehmotnou újmu a poškození její osobnosti, celkem 2 254 000 Kč.
3. Soud prvního stupně se nejprve zabýval otázkou pasivní legitimace, neboť Okresní ústav národního zdraví Frýdek-Místek, pod něž nemocnice v [REDAKCE] spadala, již neexistuje. Vzal za prokázané, že právním nástupcem původního OÚNZ Frýdek-Místek, byl samostatný právní subjekt – státní organizace [REDAKCE], která pak byla v rámci takzvané velké privatizace bezúplatně převedena na žalovanou 2), obec [REDAKCE] a to se všemi právy a závazky. V roce 2013 žalovaná 2) prodala nemovitosti sloužící k provozování nemocnice žalované 3). Žalovaná 2) však prodala pouze nemovitosti nezatížené závazky, protože je ve věci pasivně legitimovaná pouze žalovaná 2), zatímco ostatní žalovaní pasivně legitimováni nejsou. Dále se soud prvního stupně zabýval námitkou promlčení žalovaného nároku. Vyšel z toho, že sporná operace byla provedena dne 28.4.1983. Žalobkyně se o postupu non lege artis mohla dozvědět nejpozději dne 3.3.2007, kdy byl vypracován na její žádost znalecký posudek MUDr. Ph.Dr. Pavla Čepického, CSc. Žalobu žalobkyně podala u soudu až dne 8.4.2011, tedy až po uplynutí dvouleté subjektivní promlčecí doby ve smyslu ustanovení § 106 odst. 1 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, účinného do 31.12.2013. Nárok žalobkyně je tedy dle závěrů soudu prvního stupně promlčen, a proto byla žaloba zamítnuta i ve vztahu k žalované 2). K návrhu žalobkyně na ustanovení zástupce z řad advokátů soud prvního stupně uvedl, že v řízení bylo zjištěno, že žalobkyně institut bezplatného zástupce zjevně zneužívá, proto jí zástupce ustanoven nebyl, o čemž již bylo pravomocně rozhodnuto a v novém návrhu na ustanovení zástupce žalobkyně netvrdila žádnou změnu poměrů, tudíž řízení o tomto návrhu pro překážku věci rozhodnuté zastavil.
4. Proti rozsudku soudu prvního stupně podala žalobkyně včasné odvolání. V něm soudu prvního stupně vytkla, že jí přes její špatný zdravotní stav a nepříznivou finanční situaci nebyl ustanoven zástupce, bez něž nemůže sepsat ani právně relevantní odvolání. Rovněž soudu prvního stupně vytkla, že ignoroval její žádost o zaslání kopie spisu, aby se mohla seznámit s kompletním spisem. Postupem soudu prvního stupně bylo dle žalobkyně porušeno její právo na spravedlivý proces. Žádala, aby byl napadený rozsudek zrušen, a aby jí byl ustanoven zástupce a doručena kopie kompletního spisu, teprve při splnění těchto předpokladů může proběhnout spravedlivý proces.
5. Žalované 1), 2) a 3) písemně vyjádření k odvolání nepodal, žalovaná 4) k odvolání uvedla, že jej považuje za nedůvodné a navrhla potvrzení napadeného rozsudku. Při jednání před odvolacím soudem se pak žalované 1), 2) a 3) shodně ztotožnily se závěry soudu prvního stupně a navrhly

Shodu s prvopisem potvrzuje Zuzana Turoňová.

potvrzení napadeného rozsudku.

6. Odvolací soud přezkoumal napadený rozsudek podle ust. § 212 a § 212a odst. 1 a 5 o.s.ř., a dospěl k závěru, že odvolání není důvodné.
7. Pokud jde o otázku pasivní legitimace žalovaných, soud prvního stupně provedl dokazování v dostatečném rozsahu a jeho skutkové závěry o pasivní legitimaci žalované 2), které dovodil především z delimitačního protokolu rady ONV ve Frýdku-Místku ze dne 23.10.1990 a ze smlouvy o bezúplatném převodu majetku do vlastnictví obce uzavřené dle zákona 92/1991 Sb. dne 1.10.1995, jsou zcela správné, pročež na ně odvolací soud pro stručnost odkazuje. Nedostatek pasivní legitimace je důvodem pro zamítnutí žaloby vůči žalovaným 1), a 3) a 4).
8. Ke správnému závěru dospěl soud prvního stupně i při posouzení námitky promlčení žalobkyní vzneseného nároku. S ohledem na okamžik, kdy měla být žalobkyni škoda způsobena, soud prvního stupně správně vycházel z právní úpravy zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, účinného do 31.12.2013(dále jen občanský zákoník). Pokud jde o nárok na náhradu škody na zdraví, počíná odvolací doba v okamžiku, kdy se poškozený dozví o škodě a odpovědné osobě. Jedná se o tzv. subjektivní promlčecí lhůtu dle § 106 odst. 1 občanského zákoníku, přičemž tzv. objektivní promlčecí lhůta upravená v § 106 odst. 2 občanského zákoníku se v případě nároku na náhradu škody na zdraví neuplatňuje. Počátek subjektivní promlčecí doby u práva na náhradu škody se váže k okamžiku, kdy poškozený prokazatelně nabyl vědomost o tom, že na jeho úkor došlo ke škodě (nikoliv tedy jen o protiprávním úkonu či o škodné události) a kdo za ni odpovídá (k tomu viz např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29.11.2006, sp. zn. 25 Cdo 1089/2006). Pokud jde o počátek běhu promlčecí doby u nároku na náhradu nemajetkové újmy za neoprávněný zásah do zdraví člověka, dovodila judikatura, že je nezbytné zkoumat, kdy se u poškozeného projeví následky non lege artis postupu škůdce, a kdy zároveň měl poškozený vědomost (měl objektivně informace k takové vědomosti), že non lege artis postup škůdce a újma jemu vzniklá je ve vztahu příčiny a následku (k tomu viz rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 21. 2. 2018, sp. zn. 30 Cdo 371/2017).
9. Soud prvního stupně správně dovodil, že v tomto případě měla žalobkyně všechny informace potřebné k uplatnění nároku ať již na náhradu škody na zdraví, nebo na náhradu nemajetkové újmy, v posudku znalce MUDr. Ph.Dr. Pavla Čepického, CSc., ze dne 3.3.2007, z něj je rovněž patrné, že zdravotní stav žalobkyně po operaci provedené dne 28.4.1983 již byl ustálen. Tudíž nejpozději od okamžiku zpracování znaleckého posudku počala běžet promlčecí doba k uplatnění nároku u soudu. Žalobkyně svůj nárok u soudu uplatnila žalobou až 8.4.2011, tedy po více než čtyřech letech, její nárok je proto dle § 106 občanského zákoníku promlčen a vzhledem k tomu, že pasivně legitimovaná žalovaná 2), ostatně jako i ostatní žalované, námitku promlčení nároku vznesly, nemohl soud žalobě vyhovět ani vůči žalované 2). Žalobkyně přitom netvrdila, a v řízení ani nevyšly najevo, žádné skutečnosti, z nichž by lze dovodit, že žalobkyni bránily nějaké objektivní překážky ve včasném uplatnění nároku. Odvolací soud tak neshledal, že by vnesená námitka promlčení byla v rozporu s dobrými mravy.
10. Soud prvního stupně nepochybil ani, když rozhodl o zastavení řízení o návrhu žalobkyně na ustanovení zástupce pro překážku věci rozhodnuté. Ze spisu vyplývá, že usnesením ze dne 23.8.2013, č.j. 22 C 82/2011-178 bylo žalobkyni přiznáno osvobození od soudních poplatků a byl jí ustanoven zástupce JUDr. Filip Svoboda. Žalobkyně po první schůzce s ustanoveným zástupcem soudu oznámila, že nemá její důvěru a požádala o ustanovení jiného zástupce. Usnesením ze dne 31.1.2014, č.j. 22 C 82/2011-264 byl proto JUDr. Filip Svoboda zproštěn zastupování a žalobkyni byla ustanovena JUDr. Klára Long Slámová. Žalobkyně ale opět

Shodu s prvopisem potvrzuje Zuzana Turoňová.

po první schůzce s ustanovenou zástupkyní soudu oznámila, že nemá její důvěru a požádala o ustanovení jiného zástupce. Usnesením ze dne 5.6.2014, č.j. 22 C 82/2011-298, soud chování žalobkyně posoudil jako zneužívání institutu ustanoveného zástupce a zprostil JUDr. Kláru Long Slámovou zastupování a nového zástupce žalobkyni neustanovil, jeho postup byl potvrzen usnesením Městského soudu v Praze ze dne 1.8.2014, č.j. 70 Co 325/2014-310 a usnesení nabylo právní moci 19.8.2014. Pokud bylo o věci pravomocně rozhodnuto, nelze již takovou věc znovu projednávat a je dána tzv. překážka věci pravomocně rozhodnuté (*rei iudicatae*). Aby mohl být novým soudním rozhodnutím ustanoven zástupce, musely by po předchozím soudním rozhodnutí nastat nové skutečnosti, které by samy o sobě nebo spolu se skutečnostmi, jež byly již předmětem předchozího posouzení, odůvodňovaly závěr, že došlo k tak relevantní změně rozhodných skutečností, že by předchozí soudní rozhodnutí o neustanovení zástupce již za těchto změněných poměrů neobstálo (k tomu viz závěry vyslovené v usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 9.2.2011, sp.zn. 7 Cmo 341/2011). Žalobkyně však ve své nové žádosti neuvédla žádné nové skutečnosti, z nichž by se dalo dovodit, že došlo k jakékoli změně jejích poměrů oproti stavu, který soud posuzoval při svém předchozím rozhodování. Soud prvního stupně proto zcela správně uzavřel, že je dána překážka věci rozhodnuté dle § 159a odst. 4 o.s.ř. ve spojení s § 167 odst. 2 o.s.ř. V takovém případě bylo zcela namíste řízení o ustanovení zástupce dle § 104 odst. 1 o.s.ř. zastavit. Pro úplnost odvolací soud dodává, že soud prvního stupně nepochybil ani tehdy, když žalobkyni nepořídil a nezaslal požadovanou kopii spisu. Kopie spisu si mohou pořizovat sami účastníci, soud však není povinen jim sám takovou službu zajišťovat. Žalobkyni nic nebránilo v tom, aby si pořídila kopii spisu sama, s ohledem na to, že je osvobozena od soudních poplatků by to pro ni neznamenovalo ani finanční zátěž. Skutečnost, že žalobkyně nemá k dispozici kompletní kopii spisu, nemohla být ani důvodem pro odročení jednání, což žalobkyně požadovala jak před soudem prvního stupně, tak i poté v řízení před odvolacím soudem.

11. Odvolací soud proto rozsudek soudu prvního stupně ve výročí I. o zastavení řízení o ustanovení zástupce žalobkyni a II. o věci samé jako věcně správný potvrdil (§ 219 o.s.ř.).
12. Ohledně náhrady nákladů řízení využil soud odvolací stupně možnosti dané v § 150 o.s.ř. a procesně úspěšným žalovaným, náhradu nákladů řízení nepřiznal. Přihlédl k tomu, že žalobkyně doložila, že je invalidní, má přitom zvýšené náklady na dietní stravování, na druhou stranu pobírá starobní důchod pod úrovní celostátního průměru (důchod ve výši ██████████ EUR je jí vyplácen ██████████), přiznání náhrady nákladů žalovaným v řádech desítek tisíc korun by tak pro žalovanou znamenalo drastický zásah do jejích poměrů. Žalované jsou přitom právnické osoby soukromoprávní i veřejnoprávní a nepřiznání náhrady nákladů řízení pro ně nebude znamenat tak zásadní zásah do majetkových poměrů, jako by tomu bylo u žalobkyně.
13. Odvolací soud proto rozsudek soudu prvního stupně ve výroku II. o náhradě nákladů řízení změnil tak, že žalovaným náhradu nákladů řízení nepřiznal. Shodně pak postupoval i při rozhodnutí o náhradě nákladů odvolacího řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí je dovolání přípustné, pokud na základě dovolání podaného do dvou měsíců od doručení rozhodnutí k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím soudu prvního stupně dovolací soud dospěje k závěru, že napadené rozhodnutí odvolacího soudu závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována

Shodu s prvopisem potvrzuje Zuzana Turoňová.

rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak (§ 237, § 239 a § 240 odst. 1 o.s.ř.).

Praha 25. října 2018

JUDr. Irena Nosková v.r.
předsedkyně senátu